

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Ing. J. K.**, bývajúceho v B., K.č. X., proti odporkyňi **Ing. S. K.**, bývajúcej v B., D.č. X., v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. J. B., advokátom v B., P.č. X., **o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému M. K., narodenému X.**, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, B., M.č. X., vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 25 C 113/99, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. septembra 2006, sp.zn. 3 Co 202/05 v spojení s opravným uznesením z 19. februára 2007 sp.zn. 3 Co 202/2005, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporkyne **o d m i e t a .**

Navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo 7. februára 2005, č.k. 25 C 113/99-469, rozviedol manželstvo účastníkov konania a na čas po rozvode zveril maloletého syna účastníkov M. K., narodeného X. do výchovy a starostlivosti navrhovateľa. Odporkyňu zaviazal platiť na výživu maloletého dieťaťa sumou 1 800 Sk mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred navrhovateľovi, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva. Oboch účastníkov zaviazal zaplatiť trovy znaleckého dokazovania, každého v sume 8 600 Sk na účet súdu. Účastníkom trov konania nepriznal. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že manželstvo účastníkov je dlhodobo hlboko rozvrátené a neplní svoj spoločenský účel. V záujme maloletého dieťaťa účastníkov bolo zostať v rodinnom prostredí navrhovateľa, v ktorom bolo etablované, čo preukazovali i závery znaleckých posudkov.

Odporkyňa nedisponovala patričným osobnostným vybavením, ktoré by ju oprávňovalo vychovávať maloletého, vzhľadom na jej nestabilný spôsob života. Výšku výživného na maloletého odporkyni určil s prihliadnutím na príjmy oboch rodičov a v súlade s ich možnosťami a schopnosťami.

Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 14. septembra 2006, sp.zn. 3 Co 202/05 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Stotožnil sa so závermi súdu prvého stupňa o trvalom rozvrate manželstva účastníkov. Mal za to, že prvostupňový súd správne vyhodnotil, že je v záujme maloletého vyrastať v rodinnom prostredí navrhovateľa, ktorý má lepšie osobnostné predpoklady pre výchovu dieťaťa. Účastníkom trovy odvolacieho konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, podala dňa 11. januára 2007 s poukazom na ustanovenie a § 237 písm.b/, f/, O.s.p. dovolanie odporkyňa, ktorá navrhla rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Namietala, že právny zástupca navrhovateľa, advokát JUDr. P. P., mal od 18. mája 2006 pozastavený výkon advokátskej činnosti, a preto, ak vystupoval ako účastník na pojednávaniach pred odvolacím súdom, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Poukázala tiež na to, že jej bola postupom súdu odňatá možnosť pred ním konať, keď požiadala o odročenie pojednávania zo zdravotných dôvodov, a odvolací súd napriek tomu konal a vo veci rozhodol. Vytýkala súdu, že nevykonal ňou navrhované dôkazy, a jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom posúdení veci. Odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, v rozpore so skutkovými zisteniami a právnym posúdením, čím jej tiež odňal možnosť konať pred súdom.

JUDr. P. P. v písomnom vyjadrení uviedol, že navrhovateľa zastupoval ako občan v zmysle § 27 O.s.p., s čím bol konajúci súd oboznámený.

Navrhovateľ sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel

k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyhlásil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení odvolací súd nezistil.

Ak dovolateľka namietala, že právny zástupca navrhovateľa v konaní nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, čím odôvodňovala prípustnosť svojho dovolania s poukazom na § 237 písm.b/ O.s.p., tento jej názor nie je správny.

V zmysle § 20 O.s.p. každý môže pred súdom ako účastník samostatne konať (procesná spôsobilosť) v tom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

Podľa § 24 O.s.p. účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Oprávnenie zvoliť si zástupcu je právom zaručené (§ 41, § 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) a jeho účelom je poskytnutie kvalifikovanej ochrany procesným právam a povinnostiam účastníka. Ak preto odvolací súd konal s JUDr. P. P. ako zástupcom navrhovateľa, na základe splnomocnenia navrhovateľa, nedošlo k vade konania, ktorá by mala za následok zmätočnosť rozhodnutia a vadu konania v zmysle § 237 písm.b/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s ohľadom na námietky odporkyne ďalej uvedené v dovolaní osobitne zamerail na otázku, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm.f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Z obsahu dovolania navrhovateľky je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p. vyvodzuje z toho, že odvolací súd prejednal vec dňa 14. septembra 2006 v jej neprítomnosti, napriek jej ospravedlneniu a žiadosti o odročenie pojednávania z dôvodu zdravotného stavu a potreby osobnej účasti na pojednávaní, čo odvolaciemu súdu oznámila v deň termínu pojednávania.

Podľa § 101 ods. 2 druhá veta O.s.p., ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie a ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takéhoto účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd bez prítomnosti odporkyne vec prejednával a rozhodol na pojednávaní dňa 14. septembra 2006 (č.l. 567 spisu). Žiadosť odporkyne o odročenie pojednávania zo dňa 12. septembra 2006 (č.l. 558 spisu), bola osobne podaná na odvolací súd dňa 13. septembra 2006, o 15 hod. 25 min., v deň pred pojednávaním, a obsahuje uvedenie dôvodov, pre ktoré žiadala odporkyňa o odročenie pojednávania na deň 4. mája 2006, a to z dôvodu choroby, s tým, že doklad preukazujúci uvedené skutočnosti, odporkyňa doloží. S rovnopisom tejto žiadosti sa oboznámil odvolací súd pred začiatkom pojednávania, z osobného doručenia prostredníctvom F. N., ktorého vypočul na otázku, či sa jedná o nepretržitú práceneschopnosť odporkyne od 4. mája 2006. Tento odpovedal, že sa jedná o novú práceneschopnosť, o ktorej doklad doručí dodatočne. Ako je zrejmé, z osobného písomného podania odporkyne v deň 14. septembra 2006, o 15 hod. 03 min. (č.l. 569 spisu) na odvolacom súde, t.j. po pojednávaní a rozhodnutí odvolacieho súdu, vykonaného v tento deň v doobedňajších hodinách, žiadala odporkyňa o opravu dátumu svojho ospravedlnenia, a súčasne založila doklad výmenný list – poukaz na odborné vyšetrenia, vystavený dňa 14. septembra 2006 ošetrojúcou lekárkou MUDr. M. B. pre potreby zamestnávateľa.

V prejednávanej veci postup odvolacieho súdu pri prejednaní dovolania na pojednávaní dňa 14. septembra 2006 v neprítomnosti dovolateľky nebol v rozpore s § 101 ods. 2 O.s.p. a nemožno v postupe odvolacieho súdu vidieť vadu konania namietanú dovolateľkou. Súd môže posudzovať žiadosť účastníka o odročenie pojednávania len z hľadiska dôležitých dôvodov, existenciu ktorých môže preveriť zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase rozhodovania o tejto žiadosti účastníka. Dôvodnosť žiadosti o odročenie

pojednávania posudzuje súd preto predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej účastník vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Pokiaľ uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti účastníka hodnoverne preukázaná, zostáva jeho žiadosť iba v rovine nepodložených tvrdení. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak účastník tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, t.j. také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť a súčasne sú vážne, dôležité a ospravedlniteľné z hľadiska objektívneho tak aj subjektívneho (či mohla byť prekážka predvídaná, prípadne odvrátená).

V danej veci k žiadosti o odročenie pojednávania určeného na iný deň (4. mája 2006), na ktorý sa takisto nedostavila, a odvolací súd vtedy pojednávanie odročil, odporkyňa okrem svojich tvrdení o zdravotnom stave, nepredložila žiaden doklad, objektívne spôsobilý preukázať tieto skutočnosti, ktoré by boli vážne, ospravedlniteľné a dôležité i vzhľadom na jej predchádzajúci postup v odvolacom konaní. Odporkyňa prevzala predvolanie na pojednávanie, ktoré bolo nariadené na deň 14. septembra 2006, dňa 6. septembra 2006, potom, čo po márnom pátraní po mieste jej pobytu, jej zásielku doručil odvolací súd cestou jej zamestnávateľa. Doklad výmenný list – poukaz na odborné vyšetrenie jej bol vystavený v deň pojednávania.

Ak za takejto skutkovej situácie odvolací súd vo veci s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. vec meritórne prejednal bez prítomnosti odporkyne, neodňal odporkyňi možnosť konať pred súdom.

Tvrdenie odporkyne, že súd nevykonal všetky ňou navrhované dôkazy, nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., lebo podľa ustálenej súdnej praxe takýto postup nie je možné považovať za odňatie možnosti konať pred súdom a za znemožnenie uplatnených procesných práv, ktoré účastník mohol uplatniť a bol v dôsledku nesprávneho právneho postupu z nich vylúčený.

Námietky odporkyne o nedostatku odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku, ktoré uplatnila ako ďalší dôvod dovolania dovolací súd nepovažoval za dôvodné. Rozsudok odvolacieho súdu v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. obsahuje riadne opísaný skutkový stav, ako aj

zhrnutie a vyhodnotenie vykonaných dôkazov, s ich následných správnych právnych posúdením v zmysle citovaných ustanovení Zákona o rodine.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, alebo konanie by bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm.b/, c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne v súlade s § 218 ods. 1 písm.c/ v spojení s § 243b ods. 4 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 a § 243c O.s.p.) dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. decembra 2007

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :